



HEMELTJELIEF

Tragikomedie in drie bedrijven

door

JANNY SPIJKER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HEMELTJELIEF** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JANNY SPIJKER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2011 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

LOES – vastbesloten jonge geest

MARTIN – verslaafde overledene

EMMY – oudere overleden vrouw

VADER van EMMY – oudere geest

SONNY – broertje van EMMY (geest)

STEVEN – overleden door zelfdoding

Indeling toneel is voornamelijk een lichtplan.

Rechts – opening met alleen maar duisternis. Er mag geen sprankje licht uit komen.

Daarnaast – schuin weglopend een af/opgang, waar vanachter een helder en tegelijk zacht licht komt.

Links, schuin naar achter weglopend – twee grote vensters tot aan de grond, waar men doorheen kan stappen.

Afhankelijk van waar de persoon door een van de vensters naar kijkt, schijnt een bijpassend licht.

Dit is dus steeds verschillend en kan ook bij beide vensters tegelijk een ander licht zijn.

Om te kunnen zien waar de ander naar kijkt, moet diegene aangeraakt worden.

Helemaal links, onzichtbaar – opkomst vanuit “de wereld”.

De ruimte zelf is leeg op evt. een bankje, zitgelegenheid, na.

Kleding:

De mensen (*geesten genoemd*) die vanuit het licht komen, dragen lange gewaden in heldere kleuren.

De overledenen die opkomen, dragen kleding die ze droegen op het moment van overlijden.

Tijdens de drie bedrijven komen af en toe mensen uit de wereld met begeleiding van geesten die rechtstreeks doorgaan naar het licht. Naar eigen inzicht.

EERSTE BEDRIJF

(Als het doek opgaat is alleen Martin aanwezig in de ruimte. Hij heeft afkickverschijnselen en grote behoefte aan een shot. Aan iedere nieuwe persoon die hij ziet vraagt hij hulp, waarmee hij drugs bedoelt. Vanuit het licht verschijnen twee geesten. Een oudere man en een jongere man. Zij staan in afwachting te kijken naar de opkomst van hun dochter/zus. Gesteund door twee geesten komt een magere vrouw moeizaam op)

EMMY: Ik ben zo moe.... Zo moe. *(De twee geesten laten haar achter bij broer en vader)*

VADER: Emmy?

EMMY: Ik ben zo moe.

SONNY: Kom, Emmy, kom hier maar even zitten.

EMMY: Ik ben zo moe.

VADER: Maak je geen zorgen, mijn lieve kind. Wij zullen voor je zorgen.

EMMY:Wie bent u?

VADER: Kijk nog eens goed naar me. Ken je me niet meer?.....

EMMY: Ik..... ben zo moe.

SONNY: Ken je mij nog Emmy?

EMMY: Weet ik n..... Son.... Sonny?

SONNY: Ja, Em, ik ben het.

EMMY: Maar.... Jij bent toch.... Dat kan toch niet. Ik ben ziek, weet je. Nu hallucineer ik ook nog. Ik zie mensen die allang dood zijn.

MARTIN: Heeft u alstublieft wat voor me. Ik ga hier hartstikke dood. Ik moet wat hebben. Ik hou het niet meer. Alstublieft, help me!

EMMY: Ik ben ziek.

MARTIN: Heeft u medicijnen mee?

EMMY: Nee, ik..... ik denk het niet.

VADER: Ze heeft niets voor u, ze kan niets voor u doen. Laat ons alstublieft met rust.

MARTIN: Kijk eens in uw zakken, misschien zit er ergens nog een medicijn.

VADER: Nee.

MARTIN: Ik heb het niet tegen u. Alstublieft, wilt u even kijken? Je weet het nooit, hè?

EMMY: Nee, ik....

VADER: Ze heeft niets. Wij kunnen niets voor u doen. Laat ons nu alstublieft alleen.

EMMY: Hij heeft een dokter nodig. Is er niet iemand die we kunnen roepen. Hulp bellen of zo?

VADER: Lieve kind....

EMMY:Ik ben uw lieve kind niet....

SONNY: Weet je het niet meer Em?.... De kanker.... Weet je nog, Em?

EMMY: Ik ben heel erg ziek, ja, dat weet ik. ... Ik praat zelfs tegen een hallucinatie... Nou, dan ben je wel heel erg ziek, geloof mij maar....

SONNY: Em...

EMMY: Nu doe ik het weer. Alsof je echt bent. Alsof je echt hier bent.... Waar dat dan ook is... Ik herken het niet.

VADER: Emmy...

EMMY: Nee!....Ik ben heel erg moe. Ik denk dat ik maar beter even kan slapen. Ja dat is beter.

SONNY: Emmy?

EMMY: Ik slaap. Ik hoor niets meer. Ik ben er niet. Ga maar weg.....

SONNY: Wat moeten we nu doen?

VADER: Geduld hebben. Heel veel geduld. Het komt wel goed Sonny. Uiteindelijk komt het allemaal goed.

MARTIN: Slaapt ze?

SONNY: Niet echt ...

MARTIN: Vindt u het goed als ik even controleer of ze misschien toch....

SONNY: Hé! Laat dat!

VADER: Kom.... U moet het zelf doen. Daar kan niemand u bij helpen.

MARTIN: Wat moet ik zelf doen! Man, ik ga hier hartstikke dood. Ik heb hulp nodig. Waar ik vandaan kom worden verslaafden niet aan hun lot overgelaten, die worden geholpen.

Ik wil weer terug.....

VADER: U bent niet meer verslaafd. Het zit alleen nog in uw hoofd. Daar moet u aan werken.

MARTIN: Vertel dat maar aan mijn lichaam. Dat is het niet met u eens. Kijk maar naar mijn handen, zie ze eens trillen. Allemaal afkickverschijnselen. Maar ik zie het al. Hier valt geen hulp te verwachten. *(Wil af, maar wordt door een onzichtbare hand teruggeduwd.)* Hé! Ik wil terug! Laat me terug! *(Gaat voor het venster staan.)* Ik moet wat hebben, het moet gewoon. Ik heb het zo verdomd koud, waarom.... Is dat... Leo!! Dat is Leo! He, Leo! Leo, jij gore klootzak, jij hebt vast nog wel wat voor mij. Ik ben nog wat van je tegoed man, dat laatste spul van je was echte shit! *(Is door het venster af. Op hetzelfde moment komt een groepje*

geesten op vanuit de “wereld”. Ze maken muziek en zingen. In hun midden een vrouw die ze hebben opgehaald. Ook zij is blij en kijkt vol verwachting om zich heen. Een stralende geest komt op vanuit het licht)

MAN: Zoek je mij misschien?

VROUW: Jaap!

MAN: Dag lieverd.

VROUW: Ik heb je zo ontzettend gemist. *(Ze omhelzen elkaar en het groepje gaat vrolijk af naar het licht. Emmy volgt dit vol verbazing)*

EMMY: ... Wat een vrolijk groepje.... Waar gaan ze naartoe?.... Oef, wat is dat licht fel! Je mag wel een zonnebril opzetten. Toch.... Wat is daar? Waar gaan ze naartoe? Sonny?

VADER: Daar gaat iedereen uiteindelijk naartoe. Iedereen die er klaar voor is. Wij willen jou graag meenemen daar naartoe.

EMMY: Sonny, ik vroeg je wat.

SONNY: Pa heeft toch al...

EMMY: Ik vroeg jou wat!

SONNY: Waarom doe je toch zo lelijk tegen hem? Hij is je vader

EMMY: Mijn vader?! Laat me niet lachen! Hij heeft zich niet echt vaderlijk tegen mij gedragen. Voor mij bestaat hij niet meer. Weet je wat hij mij heeft aangedaan? Nee, het meeste weet je niet toen was jij al do....

SONNY: Dood?

EMMY: Jij... Hij..... Ik.....

SONNY: Ja, Emmy, wij alledrie. Dit is de tijd om te vergeven.

EMMY:Nooit! Jij weet niet...

SONNY: Ja, Em, dat weet ik wel.

EMMY: Hoe kun je dat in Godsnaam weten, terwijl je...

SONNY: Dat zal ik je laten zien. Kom.... Denk nu aan een gebeurtenis die jij me zou willen laten zien. Toe maar....

EMMY: Hhhh.... Kijk nou.... Dat ben ik.... Dat is mijn zoon..... Oooh, zie je nu? Zie je het nu? Hij pakt mij mijn kind af..... en hij laat mij gewoon barsten..... Zie je nu wat hij mij heeft aangedaan? Zoiets doe je je kind niet aan. Dat doe je gewoon niet! Dat doe je niet!..... Jaren hebben ze hem gehouden. Jaren.....

VADER: Je zou er ook op een andere manier naar kunnen kijken. Kijk eens hoe je eraan toe was, waarom het nodig was dat we hem daar weghaalden.

EMMY: Ga weg.... Ik wil je nooit meer zien ... Ik wil je niet meer kennen. Wat jij me hebt aangedaan, dat is te.... Ga weg. Ga weg, hoor je me? Ga weg!!!!

VADER: Kom Sonny, we laten Emmy even tot rust komen.

EMMY: Nee! Oh, nee! Nu wil je mijn broer weer van me afpakken.
Mooi niet! Hij blijft hier, bij mij. Ga weg! Ga weeeeeg!!!!.....
(vader af)

SONNY: Weet je hoeveel pijn je hem doet?

EMMY: Ha! Sonny, je begrijpt het niet. Hij heeft je het verhaal vast verkeerd verteld. Als je wist hoe het werkelijk is gegaan, dan zou je mijn kant kiezen, echt.

SONNY: Ik kies geen kant Em. Ik kies voor de waarheid en voor vergeving.

EMMY: Jak, wat zoet! Ik kies voor de waarheid en voor vergeving.
De waarheid heb je net zelf gezien en daar is geen vergeving voor.

SONNY: Ik heb één feit gezien. Je zou eens moeten kijken naar de oorzaak, Em. Wat ging er allemaal aan vooraf? Ook dat zijn feiten.

EMMY: Feit! Pa en ma hebben mijn kind van me afgepakt. Feit! Ze hebben hem jaren van me weggehouden. Feit! Ze hebben mijn leven geruïneerd. Feit! Ze hebben me laten barsten! Hoeveel feiten wil je nog meer horen?.....

SONNY: Pa had gelijk, je moet tot rust komen. En..

EMMY: Ik hoef..

SONNY: En ik raad je aan nog eens wat vaker door dit venster naar je leven terug te kijken en probeer objectief te kijken. Ik weet dat het moeilijk is, maar zo kom je nergens.

EMMY: Zo kom je nergens. Alsof ik ergens naartoe kan. Ik ben toch dood? Ik zit hier toch vast?

SONNY: Emmy... Zo veel boosheid. Zorg dat je die kwijt raakt... alsjeblieft.

EMMY: Waarom wil je me niet geloven? Je zag toch zelf... Zou je dan niet ook...

SONNY: Dag Emmy.....

EMMY: Sonny? Waar ga je naartoe? Nee, Sonny ga niet weg. Nee, blijf hier. Nee, SONNY! SONNY!!..... Natuurlijk, ga maar. Doe dat vooral. Je bent toch familie? Oh, dat ben ik wel gewend van familie. Ze laten je allemaal barsten. Of ze willen zich overal mee bemoeien en weten alles beter. Weten wat beter is voor jou. Beter dan jij zelf. Nou, is dat even geweldig?.... Er zou een wet moeten zijn, die je beschermt tegen de bemoeizucht van familie...Die was er niet. Niet toen ik die nodig had. Om mijzelf te beschermen. Dat moest ik zelf doen... En dat heb ik gedaan ook... DUS BEGIN NU NIET OPNIEUW, JA???......Rustig Em, laat je niet kisten... ze bestaan niet.... Je staat alleen... Alleen sta je sterk... Neem afstand...Geen contact meer met familie..... alleen als het echt niet anders kan.... En dan alleen onder jouw voorwaarden.....

Respect.... Ze moeten leren respect voor je te hebben... Zo is dat... Ach laat ze... Je hebt ze niet nodig..... Je houdt de controle in eigen hand... Zo doe je dat.... Jij bepaalt of... jij bepaalt wanneer.... jij bepaalt hoelang... Je bepaalt alles. Je bent eigen baas. Jij en niemand anders... Met af en toe een beetje hulp dan ... Dat mag, dat is goed, want anders zou je het misschien vergeten of je zou verzwakken en voor je het weet sta je dan weer helemaal onder het regime van.. DE FAMILIE!!... En dat mag nooit meer gebeuren.. nee, nooit meer... nooit meer..... (*Martin komt terug door het venster.*)

MARTIN: De klootzak. Had ik hem toch bijna te grazen. ... Alleen jammer dat ik hem niet echt in z'n nekvel kan grijpen. Dan zou ik hem eens een toontje lager laten zingen. Zie je wel dat je die gozer niet kan vertrouwen.... Ik wist het wel..... Nou ja, ik niet... maar m'n vriendin wel... Ze had gelijk... Verdomme, ze had gelijk.....En toch jammer dat ik niet... het ligt verdomme voor het grijpen, waarom lukt me dat niet. Er moet toch een manier voor zijn....(*Vier geesten dragen een overledene binnen. Een vijfde (LOES) loopt ernaast. Ze verdwijnen allemaal in het donker.*) He? Wat....

EMMY: Die man heeft hulp nodig. Waar brengen jullie hem naartoe? Wat is daar?.... Hallo...? (*Vier geesten komen weer op.*)

GEEST 1: Nee, mevrouw, daar kunt u beter wegblijven.

EMMY: Wat is daar dan? Waarom hebben jullie die man daar gebracht?

MARTIN: Mag ik u wat vragen?

GEEST 2: Natuurlijk, waar kan ik u mee helpen?

MARTIN: Nou, het zit zo....

GEEST 1: Dus blijft u maar gewoon hier. Dat is beter voor u.

EMMY: Dat bepaal ik zelf wel. Hoe gevaarlijk kan het nu helemaal zijn? U moet daar gewoon licht maken dan....

GEEST 1: Blijft u nu maar hier. Geloof me, het gaat zoals het hoort te gaan.

EMMY: En dat meisje dan? Ik heb haar niet terug zien komen. Waarom blijft zij daar, is het voor haar niet gevaarlijk?

GEEST 1: Zij weet wat ze doet. Maakt u zich om haar geen zorgen. U heeft al genoeg aan uw hoofd.

EMMY: Nou ja zeg! Hoe weet u... Dat gaat u niets aan! Waar bemoeit

GEEST 1: Mevrouw. (*Af naar licht.*)

MARTIN: Hoe ik ook mijn best doe, het lukt me niet. Ik heb hem verrot geschol... eh uitgefoeterd, maar volgens mij hoort hij me niet eens.

Ik heb hem een m... tikje gegeven, dat probeerde ik tenminste, maar mijn vui... hand ging dwars door hem heen. Alsof hij niet echt was. Ik kon ook niks pakken, alsof het alleen maar een hallucinatie was. En ik heb toch echt al sinds mijn... sinds ik hier ben geen grammetje meer gebruikt. Hoe zit dat?

GEEST 2: Sommige van ons geloven dat het leven op aarde een droom is en dat we wanneer we dood gaan, wakker worden.

MARTIN: Dan is die droom zeker opgenomen, want ik kan hier zomaar terug in mijn leven... of droom... kijken.

GEEST 2: Het zit allemaal in ons hoofd.

MARTIN: Ja, nou ja, dat zal wel. Maar... kun je mij ook leren iets te pakken?

GEEST 2: Nee.

MARTIN: Nee? Nee dat wil ik niet of...

GEEST 2: Het is gewoon niet mogelijk.

MARTIN: Ik kan helemaal niets doen?

GEEST 2: Het is heel moeilijk om contact te maken met de levenden. Om te beginnen moeten ze er open voor staan. En dan nog...

MARTIN: Ik bedoel meer, contact met dingen... Met hem hoef ik geen contact.

GEEST 2: En onder contact met dingen, versta jij het vastpakken en misschien zelfs ook meenemen van... iets.. naar hier?

MARTIN: Als het effe kan...

GEEST 2: En waarom zou je dat willen?

MARTIN: Nou... ja.. eh... laten we zeggen dat ik nogal... gehecht ben aan... bepaalde dingen.

GEEST 2: Zoals?

MARTIN: Wat maakt dat nou uit? Dat zijn toch mijn zaken?

GEEST 2: Je zult eerst aan je verslaving moeten werken voor je een stap verder kan maken.

MARTIN: Hé, ik heb gehoord dat ik niet meer verslaafd ben sinds.... Het zit alleen nog tussen mijn oren.

GEEST 2: Dan raad ik je aan om daar aan te gaan werken. Pas wanneer je niet meer op jezelf gericht bent, wil ik je wel verder helpen. (*Af naar licht.*)

MARTIN: Hé! ... Niet vertellen hoe ik dat moet doen hoor. Laat me dat maar lekker zelf uitzoeken!

LOES: (*Op uit donker met EMMY.*) Doorlopen. En nu uw ogen open doen! ... Doe uw ogen open.... Doe ze open! Nu! Nee, niet gaan zitten. Loop maar een rondje. En laat uw ogen goed open. Niet meer omkijken en nooit meer hier naar binnengaan. U heeft nu gemerkt hoe gevaarlijk het is.

EMMY: Ach...

LOES: Geloof me, dit wilt u echt niet.

EMMY: Maar jij...

LOES: Ik weet wat ik doe. Ik weet hoelang ik daar kan blijven en ik weet wanneer ik daar weg moet.

EMMY: Ja maar... eh.. hoe heet je?

LOES: Loes.

EMMY: Loes, waarom ga je daar...

LOES: Het is mijn schoonvader die daar ligt. Kom, ik loop wel even mee. U moet nu in beweging blijven.

EMMY: Maar waarom is hij dáár?

LOES: Wat heeft u daar gezien?

EMMY: Niets.

LOES: Wat heeft u daar gevoeld?

EMMY: Niets.

LOES: Wat heeft u daar gehoord?

EMMY: Niets. En ik heb er ook niets geroken, ik snap waar je heen wilt.

LOES: Dus daar is...

EMMY: Niets.

LOES: En precies daarom is hij daar. Hij was ervan overtuigd dat er na de dood niets meer was.

EMMY: Ik begrijp het niet.

LOES: Hij is zo overtuigd van het niets, dat hij weigert iets anders te aanvaarden.

EMMY: Dat is niet moeilijk als hij daar blijft. Dat gaat vanzelf.

LOES: Dat heeft u gemerkt hè?

EMMY: Ja... maar waarom ga jij..

LOES: Ik probeer hem te bereiken. Ik probeer hem daar vandaan te krijgen.

MARTIN: Laten we hem daar gewoon uitslepen.

LOES: Nee dat mogen we niet.

MARTIN: Van wie niet?

LOES: We moeten zijn keuze respecteren.

EMMY: En toch ga je naar hem toe om hem... ja wat eigenlijk... wakker te maken?

LOES: Zoiets ja.

MARTIN: Valt dat ook onder het kopje respect?

LOES: Ach... het is in ieder geval wel op zijn terrein.

MARTIN: Neem de volgende keer een emmer ijskoud water mee, wedden dat het helpt?

LOES: Weet u wat? Lost u uw probleem op en laat mij mijn werk doen op mijn manier, oké?

MARTIN: Sorry hoor, ik wist niet dat je boos werd.

LOES: Redt u het verder?

EMMY: Jawel.

LOES: Dan ga ik nu.. daag.. (*af naar licht.*)

MARTIN: En wat is jouw probleem?

EMMY: Pardon?


MARTIN: Je probleem.

EMMY: Ik heb geen probleem.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407



“Samenspelen” is ons motto